

İŞARET PARMAĞININ ANORMAL DUYUSAL İNERVASYONU VAKA SUNUMU

Ayhan OKUMUŞ, Serdar TUNCER, Atakan AYDIN, Burcu Çenet ÖZDEN,
Metin ERER*

ÖZET

Son yıllarda lokal anestezinin kullanımındaki artış ve plastik cerrahinin el ve derisi üzerinde yoğunlaşması ve bunun sonucunda gelişen cerrahi teknikler parmakların duysal inervasyonları ve bunlarla ilgili varyasyonların bilinmesini daha zaruri hale getirmiştir. Elin fonksiyonel kullanımında çok önemli yeri olan birinci vebin ve dolayısıyla işaret parmağının palmar yüz duysal inervasyonunun ve varyasyonlarının bilinmesi ve araştırılması ayrı bir özellik arz etmektedir..

Bu makalede, kliniğimize tendon rekonstrüksiyonu nedeniyle yatırılan ve operasyon sırasında işaret parmağının fleksör yüzünde üç adet digital siniri bulunan bir kadın hasta sunulmuştur.

Parmakla ilgili müdahalelerde iatrojenik yaralanmalardan korunmak için parmak inervasyonlarının çok çeşitlilik gösterdiği akılda tutulmalıdır.

Anahtar kelimeler: Anormal inervasyon, palmar digital sinir, işaret parmağı.

SUMMARY

Abnormal innervation of the index finger: Case report abstract. Recently, with increased use of local anaesthesia and developments in plastic surgery of the skin of the fingers, a detailed knowledge of the sensory supply and its variations in the fingers has become increasingly important. Palmar digital nerves to the index finger have a variable pattern.

In this article, we present a woman who referred to our clinic for tendon reconstruction, and who was discovered to have three proper digital nerves on the flexor side of her index finger.

Innervation of the fingers may show various patterns and this fact should be kept in mind to avoid accidental injury to the nerves during procedures involving the digits.

Key words: Abnormal innervation, palmar digital nerve, index finger.

GİRİŞ

Geçmiş yıllarda elin duysal inervasyonu ile ilgili daha az çalışılırken günümüzde gerek lokal anestezinin daha sık kullanılır olması, gerekse parmaklarla ilgili plastik cerrahi müdahalelerdeki gelişmeler bu konuyu daha önemli hale getirmiştir (5).

Stopford (1918) lokal anestezi ile yaptığı çalışmalar sonunda el cildinin duysal inervasyonunun geniş bir haritasını çıkartmış ve varyasyonları bildirmiştir (5).

Elin duysusu median, ulnar ve radial sinir tarafından sağlanır (3). Median sinir ilk 3 par-

mağın palmar yüzüne, 4. parmağın radial yüzüne, ilk 4 parmağın distal dorsal kısmına ve avuç içinin radial tarafına duysal lifler verir. Proksimal falanks başının hemen distalinde her digital sinir bir dorsal dal verir ve bu dallar orta ve distal falanksın dorsal duysunu sağlarlar (1).

Median sinirin başparmak ve işaret parmağının inervasyonu ile ilgili üç adet çok bilinen varyasyonu mevcuttur. En sık görülen varyasyon Tip-1'dir (%69). Bu varyasyonda ayrı bir başparmak radial yüz digital siniri ve ortak bir kökten gelerek distalde ayrılan başparmak ular yüz digital siniri ile işaret par-

mağı radial yüz digital siniri mevcuttur. En az görülen varyasyon Tip-2'dir (%6). Bu varyasyonda ortak bir kökten ayrılan başparmak digital sinirleri ve ayrı olarak gelen işaret parmağı radial yüz digital sinir mevcuttur. Tip-3 varyasyonda (%25) ise her üç digital sinir de bağımsız olarak çıkarlar (2).

Eğer bir parmağın fleksör yüzünde üç adet digital sinir görülürse çok büyük ihtimalle bunun birisi proksimal falanks civarında ayrılarak dorsale dönen ve radial sinirle bağlantı kuran dorsal duyusal daldır (4). Böyle olmasına rağmen biz bir vakamızda daha proksimalden ayrılan ve distale kadar diğer sinirlerle beraber ilerleyen gerçek bir 3. digital sinir gözlemledik.

VAKA TAKDİMİ

25 yaşında bir kadın hasta, işaret parmağı fleksör yüz eski Zon-2 fleksör tendon kesisinin rekonstrüksiyonu için kliniğimize başvurdu. Anamnez ve fizik muayene sırasında gerek ikinci parmakta gerekse birinci vebde herhangi bir duyusal problemi düşündürecek bulgularla karşılaşılmadı. Ameliyat sırasında

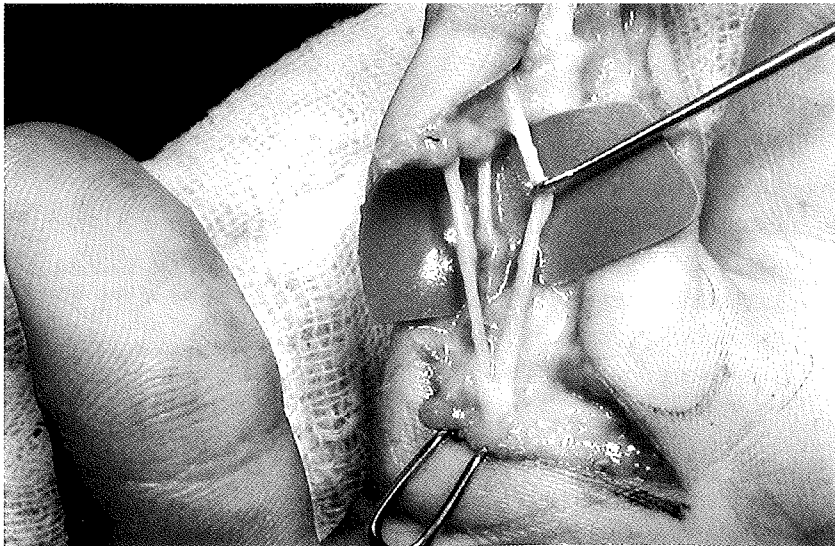
operasyon bölgesi açıldığında işaret parmağı fleksör yüzde üç adet digital sinir olduğu gözlemlendi. Bunlardan ikisi işaret parmağının radial yüzünde diğeri ise ulnar yüzünde seyretmekteydi ve normal anatomik pozisyonundaydı. İşaret parmağının radial tarafındaki sinirler distal interfalangial eklem fleksör yüzüne kadar devam etmekte ve en az dörder dala ayrılarak sonlanmaktaydılar. Bu iki sinir, distal palmar çizginin hemen proksimalinde ortak bir sinirden ayrılmaktaydılar ve birbirlerine yakın ölçülerdeydiler. Bu iki sinirden hiçbirisi parmak boyunca dorsale dönmüyor ve herhangi bir dal vermiyorlardı. Bu üç nöral yapı, gerçek fleksör yüz digital sinirler olarak değerlendirildi.

Hasta onüç ay gözlemlendi ve gerek işaret parmağında, gerekse birinci vebde herhangi bir duyusal problemle karşılaşılmadı.

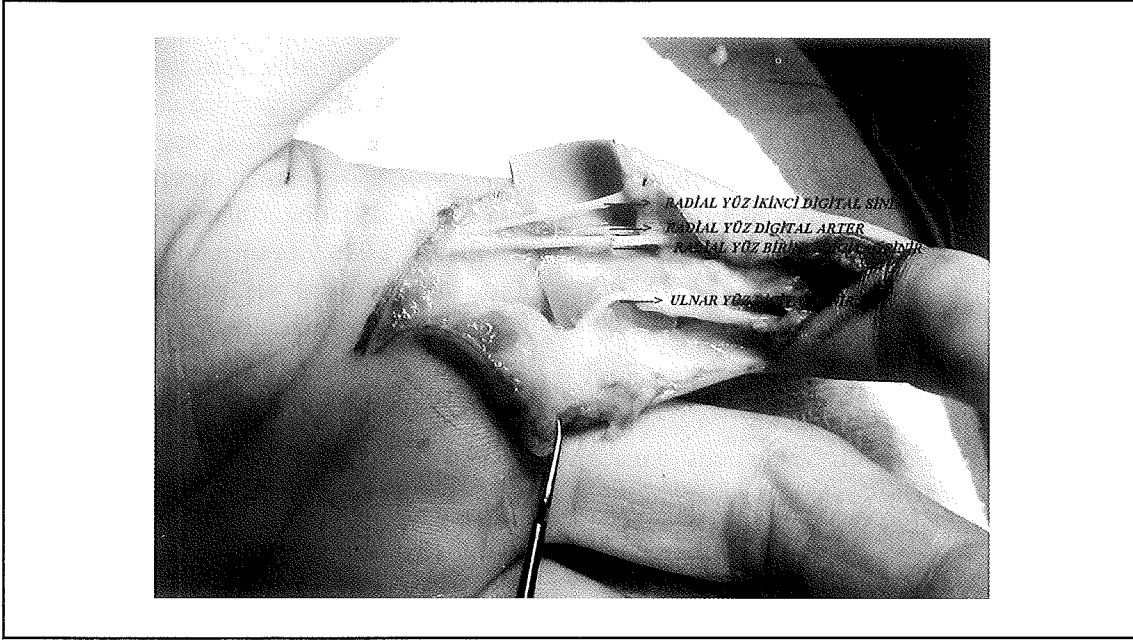
TARTIŞMA

Elde yapılan plastik cerrahi ile ilgili girişimlerde gerek insizyonların planlanmasında, gerekse fleplerin hazırlanmasında digital sinirlerin dağılımlarının ve derinliklerinin ay-

Resim 1. İşaret parmağı fleksör yüz radial taraftaki iki digital sinir ve digital arterin görüntüsü

Resim 2. Fleksör yüzde üç adet digital sinir ve radial yüz digital arterin gözlenmesi

rıntılı olarak bilinmesi oldukça önemlidir. Wallace ve arkadaşları yaptıkları çalışmada işaret parmağının duyuşal inervasyonunda median sinirin diğler dallarında da olduğu gibi oldukça fazla varyasyon bulunduğuna dikkat çekmişlerdir (5).

Bu çalışmada, kliniğimize tendon rekonstrüksiyonu için başvuran ancak tendon ekspozisyonu sırasında işaret parmağında üç adet gerçek digital sinir olan bir kadın hasta sunulmuştur. Stober, bir hastasının işaret parmağı fleksör yüzünde üç adet gerçek digital sinir olduğunu ve bu yazıda sunulan vakada olduğu gibi her üçünün de distale kadar ilerlediğini bildirmiştir (4).

Bu tür varyasyonlar kişinin normal hayatında bir problem oluşturmamakla beraber herhangi bir nedenle bu bölgelere müdahale gerektiği zaman sadece klasik anatomi bilgileriyle hareket edilmesi eksik tedavi ve istenmeyen sonuçların ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Yeterli iş güvenliğinin ve ideal çalışma şartlarının bulunmadığı ülkemizde bunların bir sonucu olarak iş kazaları, özellikle el yaralanmaları çok sık karşılaştığımız acil olay-

lardır. Yaralanmanın da etkisiyle anatomik yapıların bozulmuş olduğu elde acil müdahalenin getirdiği panik ve dalgınlıkla bu tür varyasyonların atlanma ihtimali çok yüksektir. Böylece klasik bilgiler ışığında yapılan onarımlardan sonra aynı bölgede olabilecek bir üçüncü digital sinirin görülmesi ve onarılması için bu tür varyasyonların olabileceğinden şüphelenmekten başka bir çare yoktur.

Parmak duyuşal inervasyonlarının oldukça çeşitlilik gösterdiğinin akılda tutulması ve en azından sık görülen varyasyonların bilinmesi iatrojenik yaralanmaların ve eksik onarımların sayısını azaltacaktır.

KAYNAKLAR

1. Berry M, Bannister LH, Standring SM: Gray's Anatomy, Churchill Livingstone, Great Britain, 38. Baskı (1995), Sayfa: 1272.
2. Jolley BJ, Stem PJ, Starling T: Patterns of Median Nerve Sensory Innervation to the Thumb and Index Finger: An Anatomic Study. J hand Surg (Am), 22: 228 (1997).
3. Moore KL: Clinically Oriented Anatomy, Williams & Wilkins, Baltimore, 3. Baskı. (1992), Sayfa: 603.
4. Stober R.: Abnormal Innervation of the Index Finger. Handchirurgie 13(3-4): 266 (1981).
5. Wallace WA., Coupland RE: The Journal of Bone and Joint Surgery, Vol. 57-B : 491 (1975).